

Aktivnosti Hrvatskog društva za medicinsku informatiku od studenog 2022. godine do studenog 2023. godine

Marijan Erceg^{1,2}

¹Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, Hrvatska

²Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku, Zagreb, Hrvatska

e-pošta: marijan.erceg@hzjz.hr

Od studenog 2022. godine do studenog 2023. godine Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku (dalje: HDMI) nastavilo je svoje redovite aktivnosti predviđene Programom rada Društva koji je usvojen na prethodnoj Godišnjoj skupštini Društva. Aktivnosti Društva ponovo su započele na sastancima uživo, ali i dalje se nastavilo s korištenjem videokonferencijskih platformi.

Tijekom promatranog razdoblja Izvršni odbor (dalje: IO) održavao je svoje redovne sastanke, a održana je i redovna Skupština HDMI-ja.

Svoje aktivnosti na polju edukacije iz područja biomedicinske i zdravstvene informatike (BMZI) HDMI je nastavio poticanjem razmjene dobre prakse u razvoju i primjeni informacijsko-komunikacijskih sustava u zdravstvu. **Radna grupa za evaluaciju i razvoj obrazovanja iz biomedicinske i zdravstvene informatike te mogućnosti zapošljavanja stručnjaka u hrvatskome zdravstvenom sustavu (ELVIS)** nastavila je s aktivnosti na evaluaciji i razvoju mogućnosti obrazovanja i zapošljavanja u biomedicinskoj i zdravstvenoj informatici u Hrvatskoj.

Radna grupa za informacijsku i kibernetičku sigurnost (IKS) nastavila je svoje aktivnosti na podizanju spremnosti ustanova i drugih dionika u zdravstvu RH u područjima informacijske i kibernetičke sigurnosti, uz osnaživanje kompetencija zdravstvenog osoblja, prenošenje znanja i iskustava te osvješćivanje donositelja odluka o važnosti informacijske i kibernetičke sigurnosti.

Radna grupa za sekundarnu uporabu biomedicinskih i zdravstvenih podataka (SEKA) nastavila je svoj uspješan rad kroz promatrano razdoblje. Članovi radne skupine doprinijeli su organizaciji simpozija *Medicinska informatika 2023.* čija je glavna tema bila sekundarna uporaba podataka.

Hrvatsko društvo za medicinsku informatiku (HDMI) svoj je **16. simpozij *Medicinska informatika 2023.*** (MI2023) organiziralo u organizaciji članova HDMI-ja iz Zagreba. Simpozij je održan 23. i 24. studenoga 2023. godine u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. MI2023 održan je u prostorima Hrvatskog instituta za istraživanje mozga, a dio sudionika sudjelovao je putem platforme *Zoom*. U radu simpozija *Medicinska informatika 2023.* sudjelovalo je šezdeset stručnjaka iz područja informatike i zdravstvene zaštite. U dva dana trajanja simpozija održano je pozivno predavanje, prezentirana su 23 rada i održan je okrugli stol.

Cjelokupni simpozij odvijao se u četiri sekcije: *Nacionalni okvir za sekundarnu uporabu zdravstvenih podataka, Informacijski sustavi u zdravstvenoj zaštiti, zdravstvenom osiguranju i upravljanju u zdravstvu, Edukacija u biomedicinskoj i zdravstvenoj informatici i Obrada slika i signala.*

Kao uvod u sekciju *Nacionalni okvir za sekundarnu uporabu zdravstvenih podataka*, uvodno predavanje održala je izv. prof. dr. sc. Kristina Fišter, dr. med. U sklopu sekcije prezentirano je deset radova koji su opisali sekundarnu uporabu podataka te projekte iz tog područja koji su u tijeku u Republici Hrvatskoj, a koji su na tragu buduće Uredbe EU o europskim podatkovnim prostorima. Na kraju sekcije održan je okrugli stol na kojem su stručnjaci razmijenili svoja iskustva i očekivanja na području sekundarne uporabe podataka. Istaknuta su dobra iskustva na području sekundarne uporabe podataka, ali i potreba razvoja informacijskih sustava koji će poticati i olakšati sekundarnu uporabu podataka u budućnosti. Svi sudionici istaknuli su nužnost unaprjeđenja kvalitete primarnih zdravstvenih podataka koji nastaju tijekom pružanja zdravstvene skrbi kao preduvjet za njihovu učinkovitu sekundarnu uporabu.

Drugi dan simpozija započeo je sekcijom *Informacijski sustavi u zdravstvenoj zaštiti, zdravstvenom osiguranju i upravljanju u zdravstvu* u sklopu koje je prikazano osam radova. U sklopu sekcije simpozija *Edukacija u biomedicinskoj i zdravstvenoj informatici* održana su dva izlaganja u kojima su prikazani rezultati istraživanja pojedinih značajki studenata medicine, stomatologije i zdravstvenih veleučilišta. Radni dio simpozija završio je sekcijom *Obrada slika i signala* u sklopu koje su prezentirana tri rada.

Prikupljeni radovi objavljeni su u zborniku *Medicinska informatika*. Zbornik i prezentacije pojedinih izlaganja postavljeni su na mrežnu stranicu www.hdmi.hr.

HDMI organizirao je **radionicu u sklopu e-savjetovanja o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestriinstvu**. Na *on-line* radionici okupljeni stručnjaci raspravljali su i donijeli prijedloge za dopunu članka 16. prijedloga Zakona u dijelu u kojem se nabrajaju kompetencije medicinskih sestara, a prema kojoj se kompetencijama predlaže dodati i sljedeće:

- sudjeluje u razvoju i evaluaciji zdravstvenih informacijskih sustava
- koristi informacijske tehnologije za analizu podataka u sestriinskoj dokumentaciji
- daje prijedloge za poboljšanje informacijskih tehnologija koje su vezane uz sestriinsku praksu.

U sklopu e-savjetovanja o Pravilniku o opsegu i sadržaju podataka te načinu vođenja e-kartona održana je radionica HDMI-ja na kojoj su stručnjaci iznijeli niz prijedloga i dopuna među kojima su predložili sljedeće:

1. u članak 2. dodati definiciju zdravstvenih radnika
2. definirati opseg kartona jer iako u nazivu Pravilnika stoji da se u njemu definira i opseg e-kartona, u cijelom Pravilniku se niti jednom ne spominje navedeni opseg
3. u članak 14. kao službenu evidenciju izvora podataka navesti i Ministarstvo unutarnjih poslova
4. osobne i druge podatke zvati *Administrativni podatci*
5. u članak 4. *Osobni podatci o pacijentu i drugi podatci* dodati OIB te iz drugih službenih izvora dopuniti statusne podatke korisnika kao što su datum smrti, status radnog mjesta (radno aktivan / umirovljenik, službeno prebivalište (adresa stanovanja iz evidencije MUP-a), boravište (unos pacijent), razina i vrsta kvalifikacije (status prema evidenciji mirovinskog osiguranja), radno mjesto (status prema evidenciji mirovinskog osiguranja)
6. u e-karton uključiti podatke o nacionalnim i drugim preventivnim pregledima za pacijenta
7. podatke iz članka 9. službeno preuzeti iz registra osoba s invaliditetom; ove podatke ne treba posebno ponovo upisivati jer se već nalaze u službenim sustavima, a djelatnici primarne zaštite već su i sada dovoljno (pre)opterećeni upisom podataka; također je u pitanju i

vjerodostojnost podataka, ako bi ovi podatci bili upisani temeljem izjave pacijenta, a ne temeljem službenog statusa iz postojećih registara

8. pravilniku dodati aneks s izvorima i opisom podataka (numerički podatak, jedinice mjerenja, kategorije i šifre, npr. na što se misli pod statusom bolesti...)
9. nakon što osoba premine, neka pristup njezinu e-kartonu dobije i mrtvozornik, s ciljem točnijeg definiranja uzroka smrti
10. navesti kome je pristup informacijama inicijalno omogućen ukoliko pacijent ne mijenja postavke o pristupu podacima
11. izmjene članka 16. u smislu da se uvid u e-karton omogući i zdravstvenim radnicima iz hitnih službi te u slučaju javnozdravstvenih ugroza, kao i zdravstvenim radnicima iz epidemioloških službi
12. izmjene članka 17. u smislu da se pojedincu omogući i da zabrani pristup svom e-kartonu zdravstvenim radnicima sukladno Uredbi (EU) 2016/679 (GDPR). U članku 17. stavak 2 predložimo unijeti „...a na njegov vlastoručno potpisani zahtjev...“
13. u članku 19. specificirati obavezu suradnje institucija, umjesto neodređenog izraza „prenijet će se“, jer se podatci neće prenijeti sami po sebi; pretpostavlja se da je potrebno pažljivo staviti formulaciju, postoji rok od 3 godine, ali ne i konkretna obaveza realizacije kontinuiranog prijenosa informacija od institucija koje vode vanjske registre s obzirom na to da se ne radi o jednokratnom prijenosu, nego o potrebi kontinuiranog prijenosa informacija

U izvještajnom razdoblju objavljeni su prvi i drugi broj *Biltena HDMI-ja* za 2023. godinu. Aktivna je elektronička adresa bilten@hdmi.hr te su članovi pozvani na aktivnije objavljivanje radova. Urednica *Biltena* u svom izvještaju istaknula je njegovu čitanost čemu je doprinijelo uključivanje u Hrčak.

Tijekom promatranog razdoblja HDMI je nastavio svoju suradnju s društvom *HL7 Hrvatska* te Odborom za e-zdravlje pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske koje vodi prof. u miru dr. sc. Josipa Kern. HDMI je nastavio suradnju s Hrvatskim zavodom za norme pri kojem djeluje HZNO/TO215 Tehničkog odbora za zdravstvenu informatiku u kojem djeluju članovi HDMI-ja.

Kroz promatrani period aktivna je web-stranica Društva na kojoj su objavljivani aktualni sadržaji o radu Društva. Komunikacija je nastavljena kroz aktivnu sveobuhvatnu listu HDMI-ja (hdmi-lista@hdmi.hr).